

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
 00435/ 06.12.2019
 și pentru admitere la publicare în volum tipărit**

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion		
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
OS	IRIMUȘ, Ioan Aurel. <i>Geografia fizică a României</i> . Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință. 2003. ISBN: 973-686-352-3	
OA	BADEA, Lucian (Ed). <i>Geografia României</i> . Vol. 1: Geografia fizică. București : Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1983.	
P.01	p.88	p.185
P.02	p.88	p.186
P.03	p.88 - p.90	p.187 - p.189
P.04	p.90	p.189
P.05	p.90 - p.91	p.190 - p.191
P.06	p.91 - p.92	p.191 - p.192
P.07	p.92 - p.93	p.192 - p.194
P.08	p.93	p.195
P.09	p.94	p.196
P.10	p.94 - p.95	p.197 - p.199
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: Prin „p.72” se înțelege paragraful care există la pag.72.

Note: By „p.72” one understands the text existing at the page 72.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Argumentarea calificării faptei de plagiat

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor poze dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
6.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin includerea unui nou autor fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin excluderea unui autor din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	

Actualizat la 1 decembrie 2019.

Notă: Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

Constatarea faptei de plagiat istoric adică fapta de plagiat care se referă la scrieri care au fost deja aduse la cunoștința publicului este posibilă când sunt îndeplinite simultan cerințele ca:

- Condiția de preluare neconformă prin care, în scrierea plagiată, se pot identifica fragmente care nu sunt delimitate în mod explicit și pentru care nu există nici o indicație explicită a provenienței ca referință bibliografică.
- Există o însușire explicită prin care fragmentul preluat apare într-o altă scriere, dată publicității ulterior scrierii autentice, sub numele unei persoane care o revendică în mod implicit ca fiind a sa și/sau că este publicată pentru prima oară.

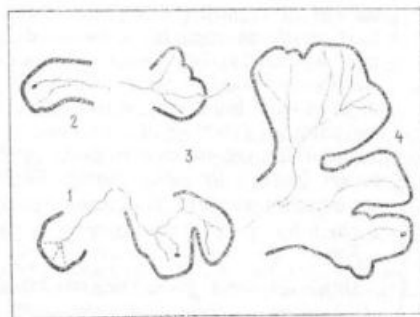
procese de modelare; o bună parte din formele minore a fost distrusă sau îngropată sub acoperiri de material detritic. Cu toate acestea, relieful major a fost suficient de bine conservat pentru a se impune în peisajul geografic al Carpaților.

Morfologia reliefului glaciatic. Circuirea și văile glaciare sînt formele cele mai evidente și mai caracteristice ale reliefului glaciatic din Carpații Românești. Circuirea sînt consemnate în toponimie prin termenii populari de *căldări*, *găuri*, *groape*, *secoabe*, *hîrtoape*, *căfunuri*, *găvane*, cu diminutivele corespunzătoare, și *zănoage*, în cazul în care sînt mai alungite.

Conformația, poziția și dimensiunile circuirilor variază în funcție de relieful preglaciar și de condițiile locale de acumulare a zăpezilor în pleistocen. Se disting, astfel, circuirea simplă, dispuse în mod frecvent pe marginea suprafețelor de nivelare în care sînt sculptate (fig. 3.36). Aspectul lor de nișă este dat de abrupturi semicirculare și de fundul rotunjit, în care se remarcă, uneori, una sau două trepte abia schițate. Acest tip este foarte răspîndit în masivele Tarcu, Godeanu, Paring, Bucegi, Rodna și pe versanții sudici ai Făgărașului și Izeralului. Foarte adesea, ele sînt suspendate deasupra văilor glaciare adînci și evoluate.

Circuirea complexă (conjugată sau lobată) pun în evidență un grad mai avansat de modelare glaciatică și se întîlnesc cu precădere în masivele de peste 2 300 m înălțime (Retezat, Paring, Făgăraș). Ca urmare, sînt mai largi și mai adînci, și au un contur festonat (circuirea Bucura din Retezat, Găuri și Roșiile din Paring etc.).

Fig. 3.36. Tipuri de circuire glaciatică. 1, Simplă; 2, alungită; 3, circuire complexă (conjugată); 4, complexă de circuire.

Din gruparea celor două tipuri rezultă asociații de circuire la obârșia văilor mari, unde relieful preglaciar a fost puternic modificat și unde abrupturile grandioase, costurile și virfurile piramidale conferă peisajului un pitoresc deosebit și o valoare turistică

Văile glaciare se întîlnesc în prelungirea circuirilor și se impun în relief prin dimensiuni. Ele sînt consecința unor ghețari puternici, rezultați din unirea ghețarilor de circ, și au lungimi de 3–5 km, iar pe alocuri de 6–8 km ca în munții Retezat și Făgăraș. Văile glaciare se remarcă prin ulucuri cu profil în formă de „U”, bine conturate de unul sau chiar două nivele de uneri glaciare. În profil longitudinal, văile prezintă rupturi de pantă, uneori de natură litologică și structurală. Capătul inferior al văilor glaciare este marcat de cele mai multe ori de praguri și morene relativ bine conservate, la altitudini de 1 500–1 350 m. Analiza raporturilor altimetrice dintre văile glaciare și marile trepte de modelare a reliefului carpatic arată că în Carpații Meridionali, ghețarii au invadat o bună parte din văile evoluate aparținînd complexului sculptural Riu Șes.

În general, văile glaciare au o dezvoltare mai mare pe versanții nordici ai masivelor, ca urmare a condițiilor topoclimatice favorabile, în timp ce pe cei sudici, supuși insolației, nu s-au putut forma decît cîteva circuire (munții Paring și Rodna). Un caz special îl prezintă Munții Făgăraș, unde abruptul nordic nu a permis ghețarilor să se dezvolte în lungime, pe cînd versanții sudici, mult mai domoli și prelungi, au favorizat formarea unor ghețari de vale de 6–8 km lungime.

Formele simple, elementare, și în general micorelieful de eroziune glaciatică, sînt reprezentate, în primul rînd, prin trepte glaciare, etajate în circuire și în lungul ulucurilor. Adesea, pe fundul circuirilor și chiar în cuprinsul treptelor mai joase, se disting depresiuni de subsăpare asociate în aval cu praguri sau zăvoare, care constituie cuvetele lacurilor glaciare (Bucura și Zănoaga în Munții Retezat; Bilea, Podragu, Capra, Căltun în Munții Făgăraș; Roșiile și Cilcescu în Munții Paring; Lala și Buhăescu în Munții Rodnei etc.). Treptele de eroziune glaciatică sînt separate de pante rezezi (praguri) cu înălțimi de la cîteva zeci de metri pînă la 200 m, făcînd racordul între circuirea suspendată și ulucurile văilor glaciare sau racordul

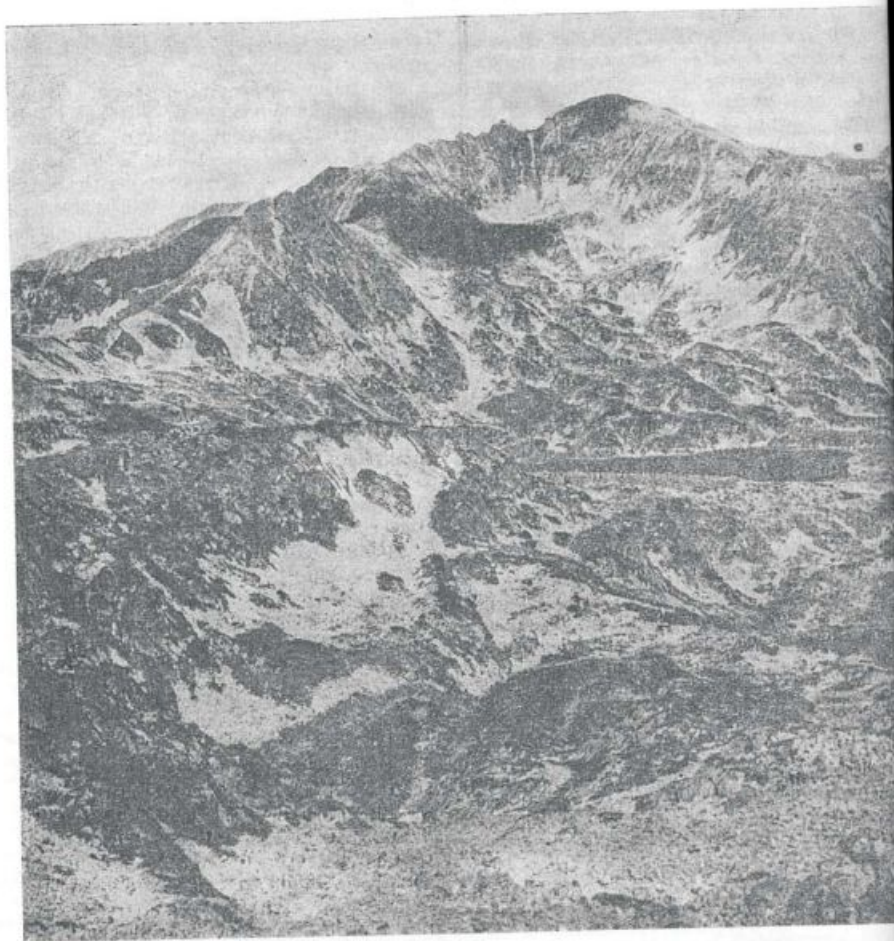

Fig. 3.37. Căldarea glaciară a Bucerei (Munții Retezat) (foto V. Sencu).

72
in văile glaciare și văile fluviatile actuale. Uneori, pragurile și treptele glaciare coincid cu formațiuni de roci dure, având un caracter litologic-structural. Berbecii glaciari („roches moutonnées”) se întâlnesc frecvent pe treptele glaciare, dar mai ales în porțiunea pragurilor, și se prezintă ca mici proeminențe șlefuite de gheață, lipsite de sol sau cu un sol subțire (fig. 3.37).

Pe culmile despărțitoare ale circurilor și văilor glaciare s-au identificat pe alocuri și de confluență glaciară, ca în munții Paring (între văile Urdele și Muntinu), Făgăraș (la

obârșia Pojarnei), Bucegi (între văile Mălăești și Tigănești) și Rodna (la izvoarele Anieșului). De asemenea, uneori suprafețele slab înclinate din vecinătatea citorva circuri păstrează urme de șlefuire și par să fi fost create de acțiunea unor mici ghețuri de platou care alimentau ghețarii de circ și de vale (Emm. de Martonne, 1924; Gh. Nienlescu, 1971).

Formele de acumulare sînt reprezentate de morene. Morenele frontale (terminale sau stadiale), de cele mai multe ori distruse de eroziunea postglaciară, s-au menținut, pe alocuri prezentînd forme tipice, în munți

Bucegi (valea Ialomiței), Retezat (Valea Pietrelor), Godeanu (văle Soarbele, Olanului, Vlășiei), Făgăraș (văle Capra, Buda, Bindea, Zirna etc.), Iezer (valea Groapelor, Iezer) etc., unde se recunoaște cu ușurință forma arcuită a valului de acumulare

(fig. 3.38). Morenele laterale și de confluență sînt mai rare, fie pentru că multe din ele au fost distruse de eroziunea postglaciară, fie pentru că au fost acoperite de grohotișuri și de depozite de pantă. Există însă locuri unde prezența lor este evidentă. Dar deseori, microrelieful văilor este constituit din valuri morenice dispuse haotic, reprezentînd o asocieri de morene stadiale și de fund, marcînd etape de retragere sau de topire definitivă a ghețarilor. Din această etapă datează și depunerea unor blocuri eratice mari pe fundul văilor (în Retezat). Tot ele indică momentul în care eroziunea postglaciară începe să cuprindă terenul eliberat de ghețari și să distrugă microrelieful glaciar.

În afara formelor glaciere tipice, în toate masivele carpatice s-au recunoscut și forme mixte. Astfel, la înălțimi de 1 750—1 850 m s-a identificat un gen aparte de circuri.

Aspectul lor evazat, lărgimea de numai 200—300 m, mai rar de 400—500 m, și absența morenelor atestă originea lor glaciounivală. Ele sînt efectul unor acumulări de zăpadă și neveuri situate aproximativ la

nivelul zăpezilor perene, incapabile de a fi generat ghețari propriu-ziși (Gh. Niculescu, 1965 a).

Mai puțin reprezentat în Carpații Românești, relieful fluvio-glaciar este pus în evidență prin terase fluvio-glaciare sau glaciopluviale și amfiteatre terminale la capătul unor ulucuri, dar cu caracter strict local. Arealul insular al glaciației, amploarea redusă a acesteia și localizarea reliefului glaciar departe de marginea regiunii muntoase reprezintă principalele impedimente pentru dezvoltarea largă a reliefului fluvio-glaciar. Au fost, totuși, semnalate și forme fluvio-glaciare în munții Paring, Retezat, Cindrel și Făgăraș.

Fazele glaciere din Carpați. Așa cum reiese din literatură, majoritatea cercetătorilor pledează pentru existența a două faze în Carpații Meridionali (Emm. de Martonne, 1907; Th. Kräutner 1929; Valeria Micalevich-Velcea, 1959, 1961; Gh. Niculescu și colab., 1960; Gh. Niculescu, 1965 a) sau chiar trei în Munții Rodnei (L. Sawicki, 1912; I. Sircu, 1978). Aceste concluzii se sprijină pe argumente morfologice directe, din zona muntoasă, și pe argumente indirecte, de altă natură, din regiunile neafectate de glaciație.

Între argumentele morfologice directe amintim faptul că, morenele terminale se dispun pe două nivele. Etajul inferior, reprezentînd prima fază, cu extensiune maximă, este situat la 1 300—1 450 m în Carpații Meridionali și la 1 100—1 350 m în Munții Rodnei; vechimea morenelor este pusă în evidență de un relief mai șters, fragmentat de eroziunea torențială actuală. Etajul superior se desfășoară la peste 1 600 m și este alcătuit dintr-o succesiune de valuri morenice mai puțin atacate de eroziune. Etajarea morenelor și gradul diferit de alterare a depozitelor marchează două faze distincte, în cea din urmă remarcîndu-se cel puțin trei stadii de retragere care au fost confirmate în ultima vreme de spectrele polinice ale vegetației din pleistocenul superior (M. Căreanu, 1980). În sprijinul acestei teze au fost invocate circurile suspendate cu mult deasupra văilor mari, precum și caracterul lobat al unor circuri complexe, provocate de instalarea temporară a eroziunii torențiale în interglaciar și de reocuparea noilor forme de către firn în perioada glaciară următoare. De asemenea, prezența ulucului care brăzdează fundul marelui circ complex

Fig. 3.38. Morenele de pe valea Soarbele (Munții Godeanu). M_1 , Morena frontală inferioară; M_2 , morena frontală superioară; M_3 , morene stadiale din faza de extincție a ghețarului.

structuri periglaciare pleistocene, generate de procese care astăzi participă în mică măsură la modelarea reliefului, excepție făcând procesele crionivale din partea cea mai înaltă a Carpaților, astăzi cu areal limitat și acțiune sezonieră.

P.04

Deși în literatură sînt menționate unele structuri periglaciare atribuite perioadelor gînz (P. Coteț, 1960, 1976) și mindel (Ana Conea, 1970 a), foarte probabil că cele mai multe datează din riss, cînd, conform părerilor unanime, climatul rece a permis instalarea ghețurilor pe culmile carpatice și a generat numeroase structuri periglaciare pe o suprafață întinsă, cu deosebire în complexe de loessuri și soluri fosile din Cîmpia Română, Dobrogea și din alte regiuni. Dacă pentru această perioadă, cu atât mai mult pentru gînz și mindel, nu sînt suficiente dovezi care să permită stabilirea unor caracteristici morfogenetice periglaciare, pentru perioada wûrm, și mai ales pentru ultima parte a acesteia, există suficiente date referitoare la depozite și structuri periglaciare, la forme și procese, la formațiunile vegetale, la existența și activitatea omului. Pe baza acestora, se încearcă reconstituirea condițiilor morfogenetice din wûrm (fig. 3.39).

La sfîrșitul pleistocenului, teritoriul României se situa în domeniul permafrostului continental discontinuu, dominat de o climă rece cu temperaturi medii anuale în jur de 0°C. Ca și astăzi, arcul carpatic juca un rol important în deplasarea maselor de aer și

P.05

P.03

¹ Termenul *periglaciari*, introdus la începutul secolului pentru a indica pozițional arealul cu procese specifice climatului de la periferia calotelor glaciare actuale, a fost lărgit ulterior și aplicat și altor regiuni cu condiții climatice similare, uneori pînă la distanțe de 2 000–3 000 km de marginea ghețurilor vegnice (Siberia), pe măsura identificării suprafețelor cu permafrost.

Fără a neglija ultimele păreri — care acordă termenului de periglaciari o mai mică importanță poziției și pune accentul pe condițiile climatice de desfășurare a proceselor (temperaturi medii anuale 0°C) —, considerăm că aplicarea noțiunii, prin echivalență, regiunilor restrînsă și insulare de pe culmile Carpaților cu altitudini de peste 2 000–2 200 m, aflate astăzi în plină zonă temperată, este forțată. Folosim pentru aceste regiuni termenul de zonă sau etaj crionival, desemnînd prin aceasta principalele procese de modelare actuală a reliefului, cu acțiune discontinuă (sezonieră) și cu amplitudine diminuată față de regiunile tipic periglaciare, în anitează cu zona sau etajul proceselor fluviale.

Noțiunea de periglaciari o păstrăm numai pentru pleistocen, cînd teritoriul României se găsea într-un climat rece și cînd solul se afla pe mari suprafețe într-un regim de îngheț permanent (permafrost), fapt dovedit în depozite prin gelifracție, solifluxiuni, structuri specifice etc.

în manifestarea regională a factorilor climatici. Teritoriul de la exteriorul Carpaților se afla sub influența climatului continental, rece și uscat, iar cel din interiorul Carpaților, inclusiv Depresiunea Transilvaniei, sub influența unui climat rece și umed. În domeniul extracarpatic, vînturile puternice, acționînd în condiții de uscăciune (cu direcție evident dirijată de lanțul carpatice), au favorizat acumularea depozitelor de loess din Dobrogea, din sudul Moldovei și din partea de est a Cîmpiei Române, precum și formarea dunelelor din estul și din vestul acesteia. În aceste regiuni se întindea stepa, dovedită de elemente floristice ca *Artemisia* sp. și *Ephedra* sp., precum și de elemente faunistice ca *Pupilla muscorum* și altele, care indică temperaturi medii anuale sub 0°C. Analiza granulometrică și texturală a depozitelor arată că România se afla în regiunea de tranziție dintre ariile de formare a prafulurilor prin procese erierice și aria loessurilor tipice (I. Ichim, 1971). În regiunile joase din partea de vest a țării, sub influența climatului mai umed, vegetația era reprezentată de asociații de tundră și silvotundră.

Ca urmare a alternării înghețului și dezghețului, în depozitele superficiale au fost sesizate numeroase structuri periglaciare de tipul penelor de îngheț și involuțiilor în complexe de loessuri și soluri fosile din Cîmpia Română și structurilor poligonale (V. Mihăilescu, Ș. Dragomirescu, 1959; P. Coteț, 1960, 1969, Ana Conea, 1970 a). În depozitele sedimentare au fost semnalate deranjamente ale stratificației inițiale, care au fost puse pe seama fenomenelor de erioturbație.

Munții Dobrogei, alcătuiți din granite și formațiuni paleozoice, au fost supuși unor procese intense de gelivație, care au dus la aspectul ruinos al reliefului și la formarea conurilor și tăpșanelor de grohotișuri. În general, relieful de aici a evoluat în ansamblu prin criopedimentație.

În domeniul carpatice, incluzînd și regiunile de dealuri mai înalte, climatul era mai rece, înregistra variații accentuate pe verticală, devenind din ce în ce mai aspru pe culmi. Între circa 300 și 600 m altitudine se desfășurau pădurile în care predominau pinul, molidul și bradul, la care se adăugau asociații de alun și de salcie. Mai sus de circa 600 m se întindea tundra, pînă la altitudini de 1 800–2 000 m. Deasupra acestora, culmile muntoase erau acoperite cu zăpezi

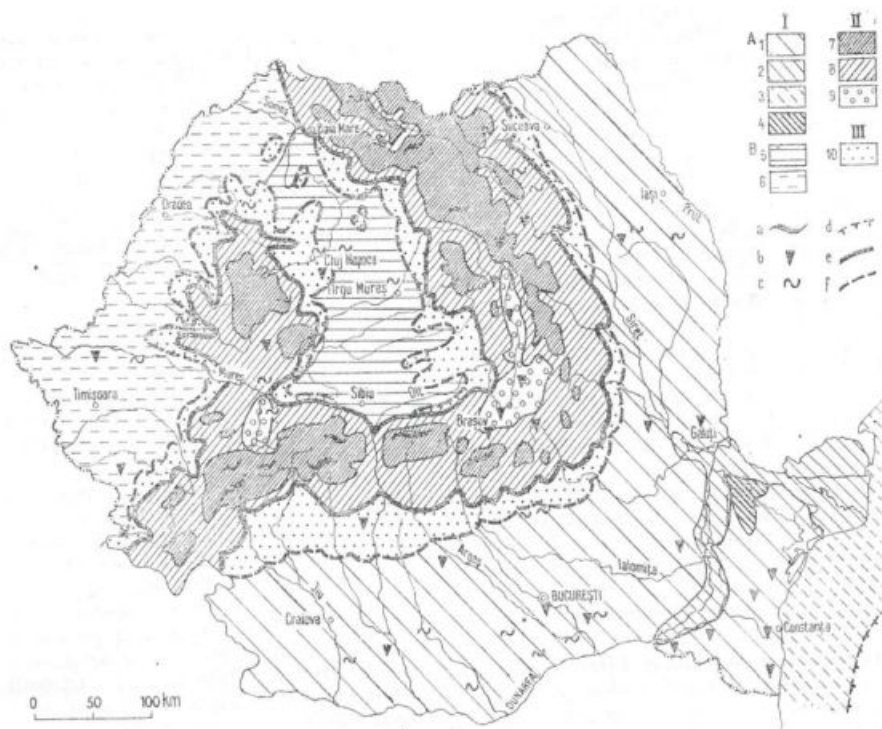

Fig. 3.39. Unitățile morfogenetice periglaciare würmene din România. I, Domeniul periglaciara al permafrostului regional-continental discontinuu: A, Regiunea extracarpatică, supusă influenței climatului continental-siberian; 1, cu permafrost degradat prin evoluția morfoclimatică normală; 2, cu permafrost degradat prin acumularea de aluviuni; 3, cu permafrost degradat prin transgresiune marină; 4, etaj de criopedimentație. B, Regiunea periglaciara influențată de circulația atmosferică vestică cu pergelisol degradat; 5, subregiunea Depresiunii transilvane cu un rol important al inversiunilor termice în evoluția fenomenelor periglaciare; 6, subregiunea vestică, supusă influențelor climatului din vest și din sud-vest. II, Domeniul periglaciara carpatie (etajat): 7, etajul crioplaneției sau al dezagregărilor intense; 8, etajul croziunii termice sau al solifluxiunilor; 9, depresiuni cu regim de permafrost continuu. III, Zonă de tranziție între domeniul permafrostului discontinuu și domeniul permafrostului carpatie; a, Relief glaciar; b, pene de îngheț (inactive) și pene de gheață; c, crioturbații; d, linia de țârm a Mării Negre în würm (în timpul maximei regresii); e, limita dintre domeniile periglaciare; f, limita zonei de tranziție.

permanente, iar obârșile văilor erau ocupate de ghețari.

Depresiunea Transilvaniei, dar mai ales depresiunile intramontane constituiau regiuni cu inversiuni termice remarcabile, din cauza cărora permafrostul avea, local, un caracter continuu, solul nereușind să se dezghețe nici în timpul sezonului cald.

În domeniul carpatie, modelarea reliefului a îmbrăcat diferite aspecte, în funcție de etajarea proceselor morfogenetice periglaciare. Astfel, procesele erionivale au acționat cu multă eficacitate în regiunile cele mai înalte. Zăpada acumulată în denivelă-

rile reliefului și pe marginea suprafețelor de netezire a dus la formarea nișelor de nivație, cîrcurilor glacionivale, cîrcurilor glaciare.

Versanții abrupti, neacoperiți de zăpadă, au fost puternic afectați de procese de gelifacție. Ciclurile diurne și sezoniere de îngheț-dezghet au produs fisurarea și degradarea rocilor, cu precădere a celor gelive (granite, granodiorite, șisturi cristaline, calcare), crearea unui relief ruinos și degajarea unui imens material detritic (gelifracție), ca în Retezat, Paring etc. Cea mai mare parte din acestea a intrat în componența morenelor glaciare. Pe pantele aflate sub nivelul zăpe-

zilor permanente, în regim de tundră, materialul detritic alcătuia acoperituri întinse de grohotișuri („mări de pietre”). Ulterior, odată cu revenirea climatului mai blând, în interglaciari (interstadial), grohotișurile au fost fixate de pădure sau, în unele regiuni, ca în Retezat, Paring, Făgăraș etc., au fost ascunse de grohotișuri mai noi.

P.09

Tot ca urmare a proceselor crionivale pleistocene s-a format și cea mai mare parte a depozitelor eluviale (acoperituri de alterare) de pe suprafețele de nivelare aparținând complexului sculptural Borăsen, așa cum se remarcă în munții Tărcu, Godeanu, Iezer. De asemenea, în părțile înalte se constată efectele crioplanăției, localizate mai ales în jurul marilor de eroziune care domină suprafața de nivelare Borăsen, dar și în unități muntoase cu altitudine mai mică (Căliman, Harghita etc.).

P.07

Asocierea acestor procese periglaciare în regiunile carpatice înalte permite considerarea unui etaj bine definit — etajul crioplanăției sau al dezagregărilor periglaciare intense —, care se pare că în momentele de maximă intensitate a coborât până spre 1 000 m.

La altitudini mai mici de 1 000 — 1 200 m, până spre 600 m, versanții au fost prelucrați mai ales de procese de solifluxiune, constituind un al doilea etaj morfogenetic. Aceste procese au fost cauzate, de asemenea, de alternanța înghețului și dezghețului și s-au desfășurat în condiții specifice tundrei, dar au fost favorizate mult și de constituția geologică a reliefului; deplasarea molisului pe substratul înghețat (pergelisol) chiar în cazul pantelor cu înclinări mici a putut da naștere unui microrelief vălurit sau terasat. Pe fondul general al proceselor de gelifracție care afectau acoperiturile deluviale, solifluxiunea a avut pe alocuri un rol dominant în modelarea reliefului. Pe versanți, ea a generat mici excavații sub formă de pilnie, văi de solifluxiune cu profil evazat, văi și mariori de eroziune — văi de deraziune (I. Mac, 1972) —, terase de solifluxiune etc. Perioadele cele mai favorabile de formare a acestui relief periglaciari au fost cele de tranziție între climatul glaciari și interglaciari (interstadial), când ciclurile de îngheț-dezgheț au acționat cu mai multă eficacitate asupra depozitelor deluviale, adică perioadele de instalare sau de dispariție treptată a permafrostului.

Depresiunile intramontane (Maramureș, Giurgeu, Ciuc, Birsă, Hațeg și altele) au avut un regim morfogenetic aparte. Aici inversiunile termice au asigurat, incontestabil, un permafrost continuu. El a fost dovedit de prezența penelor de fisurație, a structurilor poligonale în depozitele superficiale (V. Mihăilescu, T. Morariu, 1957; T. Morariu, 1959 a, b; P. Coteț, 1960; I. Tövissi, 1965; M. Cărciumaru, Al. Păunescu, 1975; I. Ichim, 1975, 1978) și a crioturbațiilor datorate gheții de segregare.

Între domeniul carpatice, caracterizat prin etajarea proceselor morfogenetice menționate, și domeniul extracarpatic trebuie să fi existat o regiune de tranziție care cuprindea poalele munților, spre Depresiunea Transilvaniei și Ținutul Carpații (și pe alocuri și Subcarpații), la exterior.

P.08

Oscilațiile climatice din pleistocen, cu nuanțările respective în funcție de umiditate sau uscăciune, sînt oglindite de fazele glaciare, în cadrul cărora au existat stadii cu climă rece și interstadii cu climă mai caldă, și de fazele interglaciare. Ele au condiționat deplasarea pe verticală într-un sens sau în altul a etajelor morfogenetice și a asociațiilor vegetale. Dacă în unele faze reci, Carpații au fost acoperiți de zăpezi permanente și la obârșia văilor au existat ghețari (în riss și würm) în perioadele calde (interglaciare și interstadiale), ghețarii și zăpezile perene au dispărut complet, iar etajul crioplanăției și-a restrîns arealul în mod substanțial, limitîndu-se, ca și în prezent, la culmile cele mai înalte. Procesele crionivale au slăbit în intensitate și au acționat ritmic în funcție de sezoane. Celelalte etaje morfogenetice s-au deplasat spre înălțimi conform noilor condiții climatice, sistemul de eroziune fluvial recîstîgînd teren. Concomitent, vegetația se constituia în noi asociații. Astfel, tundra a migrat spre culmile cele mai înalte, căpătînd un areal discontinuu, insular, în masivele înalte, asemănătoare pajistilor alpine și subalpine de astăzi, iar pădurea a recucerit terenul pierdut în timpul fazelor glaciare. Ca și în perioadele interglaciare, climatul post-würmian a evoluat spre climatul actual prin nuanțări ce au atras după ele modificări în componența floristică a asociațiilor vegetale, ajungîndu-se la etajele bioclimatice de astăzi, în funcție de factorii mediului geografic actual.

ISBN 973-686-352-3

Cor Corbi
Jou - R
GEOG. FIZICĂ
pay 1 in
100
pajist
x 1000